

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวะนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัย : พันตำรวจโทจิณกุล หลวงอภัย

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.อัคเดช พรหมกลัป ศศ.บ., พธ.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

: พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร., พธ.บ., ศศ.ม., รป.ด.

วันสำเร็จการศึกษา : ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่นำไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวะนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวะนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์ และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวะนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการใช้วิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มประชากรทั้งหมด โดยประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ข้าราชการตำรวจของศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธร ภาค ๖ จำนวน ๑๑๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๘ ท่าน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่นำไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวะนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีวิธีการของตัวเองไม่ว่าองค์กรใดก็ตามสามารถเลือกสรรวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามความเหมาะสมกับหน่วยงานของตนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ในขณะเดียวกันการเริ่มต้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มุ่งเน้น ๓ กิจกรรมที่สำคัญคือ การฝึกอบรม เป็นการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นการทำงานในปัจจุบัน การศึกษา เป็นการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นการทำงานในอนาคต การพัฒนาเป็นการเรียนรู้ที่ได้มุ่งเน้นการทำงาน แต่มุ่งถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ไปในทางที่ดีขึ้น และในทางพระพุทธศาสนามีหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ หลักภาวะนา หมายถึง การเจริญ การทำให้เป็น ให้มีขึ้น การฝึกอบรม การพัฒนา ซึ่งมีอยู่ ๔ ประการ คือ กายภาวะนา คือ การพัฒนากาย การฝึกอบรมกาย ให้รู้จักปฏิบัติต่ออินทรีย์ทั้งห้าในทางที่เป็นคุณ และพัฒนาความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ศิลภาวะนา คือ การพัฒนาความประพฤติ การฝึกอบรมศีล ให้ตั้งอยู่ใน

ระเบียบวินัยไม่เบียดเบียนหรือก่อความเดือดร้อนเสียหาย อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ด้วยดีเกื้อกูลแก่กัน
จิตตภาวนา คือ การพัฒนาจิต การฝึกอบรมจิตใจ ให้เข้มแข็งมั่นคงเจริญงอกงามด้วยคุณธรรม
 ทั้งหลาย **ปัญญาภาวนา** คือ การพัฒนาปัญญา การฝึกอบรมปัญญา ให้รู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามเป็น
 จริง รู้เท่าทันเห็นแจ้งโลกและชีวิตตามสภาวะ ทำตนให้บริสุทธิ์จากกิเลส และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้
 ด้วยปัญญา

๒) ระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร
 ภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.34$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน
 พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในขั้นกายภาวนา ($\mu= 3.44$) และด้านที่มี
 ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในขั้นจิตภาวนา ($\mu= 3.30$)

๓) ปัญหาในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรม
 ตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ขาดแรงกระตุ้น ที่จะพัฒนาคุณภาพการทำงานของตน
 ให้เจริญก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัดเจน ขาดทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีและสารสนเทศที่เป็น
 ประโยชน์ต่อบุคลากร ทำให้บุคลากรไม่ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในอันจะทำให้เกิดความ
 เข้าใจที่ดีต่อการเรียนการสอน ไม่ค่อยมีการฝึกอบรมวิชาการเฉพาะด้านให้บุคลากร จึงขาดความ
 ชำนาญในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ค่อยมีการพัฒนาบุคลากรด้านจิตใจ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนาธรรมของศูนย์ฝึกอบรม
 ตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้บุคลากรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เต็ม
 ความสามารถ และควรเสริมขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรด้านอื่น เช่น การให้ทุนการศึกษาต่อเป็นต้น มี
 จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี บุคลากรต้องการ เพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย
 เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในยุคปัจจุบัน และจัดฝึกอบรมวิชาการเฉพาะด้านเพิ่ม
 หรือนำบุคลากรที่ชำนาญมาทำงานให้เหมาะสมกับตำแหน่ง มีการพัฒนาบุคลากรโดยเน้นด้านจิตใจ
 มากกว่าด้านวัตถุ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรม หรือมีกิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมให้อบรม
 สมาธิวิปัสสนาในหน่วยงาน หรือที่วัด

Thesis Title : Human Resource Development According to Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province

Researcher : Pol. Lt. Col. Chinukool Luangapai

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Akkaradecha Brahmakappa,
B.A., M.A., Ph.D. (Public Administration)

: Phrakhrusangharak Kiattisak Kittipaño, Dr., B.A., M.A., D.P.A.

Date of Graduation : March 7, 2016

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the concept, theory, and Dhamma principle in the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma (the development) at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province, 2) to study the level of the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province and 3) to study the problems and suggestions for the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province.

This research applied the Mixed Methods Research consisting of the qualitative and quantitative research. The sample was 110 police at Police Training Center Region 6. The tools of the research were questionnaire and in-Depth interview from the 8 key informants. The statistics for analysis data used Frequencies, Percentage, Mean, and Standard Deviation.

Results of the Research

1. The concept, theory, and Dhamma principle in the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province were that the human resource development was characteristic in the organization. The human resource development focused on 3 activities: the training, the education and the development. The principle of the human resource development in Buddhism was the Bhāvānā: Kaya-Bhāvānā (the physical development), Sila-Bhāvānā (the moral development), Citta-Bhāvānā (the emotional development), and Panna-Bhāvānā (the wisdom development).

2. Overall, the level of the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province

was at the middle level ($\mu=3.39$). When considering each aspect, it was found that the human resource development according to Kaya-Bhāvānā was at the highest level ($\mu= 3.48$). However, the human resource development according to Citta-Bhāvānā was at the lowest level ($\mu= 3.30$).

3. The problems in the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province were that the police had a lack of the motivation in the working quality development, a lack of the skills in the application of the information technology, and a lack of the training in the special job to the personnel.

The suggestions for the human resource development according to the Bhāvānā Dhamma at Police Training Center Region 6 in Nakhon Sawan Province were that the Police Training Center Region 6 should provide the activities to activate the personnel, make the morale to the personnel such as giving the scholarship, provide the training in the technology knowledge to the personnel getting the information update, provide the training in the special job, develop the personnel for emphasizing the mind more than the material, provide the activities in cultivating the conscious and support the training in Samadhi-Vipassana.